

NOUTATI de la Agentia UE pentru droguri, Lisabona

RAPORTUL ANUAL 2008: OPIACEELE ÎNCĂ ÎN MIEZUL PROBLEMEI DROGURILOR ÎN EUROPA Semnale de alarmă asupra celei mai mari probleme legate de droguri în Europa, susține Agenția UE privind drogurile

(6.11.2008, LISABONA **EMBARGO 10.00 CET/ora Bruxelles-ului**) Schimbările semnalate în ceea ce privește problema heroinei la nivel European arată că țările trebuie să fie vigilente și pregătite să reacționeze. Astfel reiese din declarația Agenției UE privind drogurile (**OEDT**) făcută astăzi, cu ocazia lansării la Bruxelles a **Raportului anual 2008: situația drogurilor în Europa**.

OEDT estimează că în **UE și Norvegia** sunt între 1,3 și 1,7 milioane de consumatori problematici de opiacee, cele mai mari costuri sociale și de sănătate legate de consumul de droguri la nivel european datorându-se consumului de heroină. Datele publicate astăzi pun sub semnul întrebării evaluările anterioare ale **OEDT** privind o ușoară îmbunătățire a situației privind heroina indicând mai degrabă o „stabilizare a situației decât un fenomen în scădere”. Producția record de opiu în **Afganistan** în 2007 a sporit, de asemenea, îngrijorarea agenției privind posibilele repercusiuni asupra situației consumului de heroină în Europa ⁽¹⁾.

„Datele actuale nu indică o creștere epidemică a consumului de heroină, așa cum s-a întâmplat în cea mai mare parte a Europei în anii '90”, afirmă **Directorul OEDT, dl Wolfgang Götz**. „Cu toate acestea, nu putem ignora amenințarea pe care o reprezintă surplusul de heroină disponibil astăzi pe piața mondială, motivele de îngrijorare pe care indicatorii consumului de heroină le prezintă sau semnele care sugerează că opiaceele sintetice pot deveni o problemă majoră. În mod cert, trebuie să fim vigilenți. Dar pentru a fi siguri că Europa este pregătită să reacționeze rapid, este imperios necesar să îmbunătățim receptivitatea sistemelor noastre de informare cu privire la schimbările în disponibilitatea și consumul acestor substanțe deosebit de nocive”.

În cele mai multe țări, între 50 % și 80% din totalul cererilor de tratament sunt raportate ca fiind legate de consumul de opiacee. În Europa se înregistrează anual cel puțin între 7 000 și 8 000 de decese induse de droguri, supradoza fiind una din cauzele principale ale deceselor înregistrate în rândul tinerilor din Europa. Aproximativ 80% din supradozele fatale sunt asociate cu consumul de opiacee, iar injectarea acestor droguri reprezintă un vector major de răspândire a bolilor infecțioase legate de consumul de droguri. Se estimează că în Europa se înregistrează anual circa 3 000 de cazuri noi de infecții HIV legate de consumul de droguri, iar țările raportează că, în mod obișnuit, peste 40% dintre consumatorii de droguri prin injectare sunt infectați cu VHC (virusul hepatitei C). Tratamentul de substituție pentru consumul de opiacee este astăzi disponibil în toate **statele membre ale UE, Croația și Norvegia**, iar aproximativ 600 000 de consumatori de opiacee beneficiază de acesta anual.

Semnalele de alarmă reliefează necesitatea acordării unei atenții sporite în ceea ce privește consumul de heroină

„Indicatorii tendințelor legate de consumul de opiacee prezintă câteva evoluții îngrijorătoare”, afirmă **OEDT**. Raportul de astăzi arată, de exemplu, că numărul capturilor de heroină în majoritatea țărilor raportoare a crescut cu peste 10% în perioada 2003 – 2006. În aceeași perioadă, cantitatea de heroină capturată în **Turcia**, o importantă țară de tranzit, a crescut de mai mult de două ori. În general, în Europa capturile de heroină din 2006 au atins un nivel estimat de 19,4 tone (48 200 de capturi) (tabelele SZR-7; SZR-8). Monitorizarea furnizării de heroină către Europa este subiectul principal al unui rezumat publicat recent de către **OEDT** ⁽²⁾.

De asemenea, la nivel european, datele sugerează că are loc în continuare recrutarea de noi consumatori de heroină „într-un ritm care nu va duce la o reducere semnificativă a consumului în viitorul apropiat”. În 2006 a crescut numărul de noi cereri de tratament din partea consumatorilor de heroină ca drog primar în aproape jumătate din țările raportoare (tabelul TDI-3, i). Din studiile din anumite țări reies motive de îngrijorare deosebite care sugerează că are loc în continuare inițierea la consumul de opiacee prin injectare. Mai mult, în **Estonia, Lituania, Austria și România***, peste 40% din consumatorii de droguri prin injectare aveau sub 25 de ani (figura 9, capitolul 6, *Raportul anual*).

Contrar unei tendințe generale de scădere a numărului de decese induse de droguri în perioada 2000 – 2003, datele actuale sugerează o situație stabilă sau chiar o tendință de creștere, cele mai multe state membre raportând după aceea perioadă creșteri (tabelul DRD-2, figura DRD-8). Heroina este drogul cel mai des asociat cu decesele legate de consumul de droguri, dar printre cauzele raportate se numără și alte opiacee. Deși în general vârsta medie a celor care sunt victimele supradozelor este în creștere în Europa (35 de ani), câteva țări (**Bulgaria, Estonia, Grecia, Letonia, Luxemburg, Austria și România***) raportează un procent relativ ridicat de decese prin supradoză în rândul celor sub 25 de ani – încă un semn al prezenței consumatorilor mai tineri (figurile DRD-2; DRD-9 i, ii, iii).

Opiaceele sintetice: deturnare și producție ilegală

În acest an se evidențiază numărul crescut de rapoarte privind de problemele legate de consumul de opiacee sintetice. De exemplu, în **Letonia și Estonia** există dovezi ale unei probleme legate de consumul de droguri care ia amploare și care este cauzată de disponibilitatea 3-metilfentanilului (fentanil). Originea acestui drog nu este clară, deși unele rapoarte sugerează producția ilegală în țările limitrofe UE. Dată fiind concentrația acestui drog – fentanilul este mult mai puternic decât heroina – consumul acestuia poate fi deosebit de riscant. Aceasta reiese din cele peste 70 de intoxicații fatale cu fentanil raportate în **Estonia** în 2006. De asemenea, **OEDT** va publica astăzi în secțiunea „profilurile drogurilor” o descriere privind fentanilul ⁽³⁾.

Cercetările arată că riscul de supradoză scade substanțial atunci când consumatorii de heroină urmează un tratament de substituție care utilizează droguri precum metadona sau buprenorfina. Cu toate acestea, metadona este identificată în rapoartele toxicologice ale unor decese din Europa. Există dovezi că bunele practici de prescriere pot reduce numărul acestor decese, punând în evidență nevoia de a lua în considerare chestiunile legate de prevenirea supradozei în momentul dezvoltării practicilor clinice în acest domeniu. Decesele cauzate de metadonă nu par să fie direct legate de nivelurile generale ale tratamentului de substituție (a se vedea caseta „Decese legate de tratamentul de substituție”, capitolul 7, *Raportul anual*).

Wolfgang Götz afirmă că „Reducerea numărului de decese legate de consumul de droguri este un obiectiv declarat al celor mai multe strategii naționale în domeniul drogurilor, însă ne mai rămâne să trecem de la vorbe la fapte. Nu putem tolera faptul că în fiecare oră unul dintre cetățenii noștri tineri moare din cauza unei supradoze care ar fi putut fi evitată. Trebuie să acordăm prioritate măsurilor de prevenire a supradozei și să vizăm grupurile cu risc crescut, precum cei care sunt eliberați din penitenciar sau recidivează după tratament” ⁽⁴⁾.

Note:

⁽¹⁾ Producția globală de opiu a crescut cu 34% în 2007 ajungând la un nivel estimat de 8 870 de tone, în special datorită creșterii producției în Afganistan (8 200 de tone în 2007). Prin urmare, producția mondială potențială de heroină a atins 733 de tone (ONUDD, 2008). Recenta publicație a ONUDD, *Afghanistan Opium Survey 2008*, estimează că producția de opiu în Afganistan a scăzut cu 6% în 2008 ajungând la 7 700 de tone.

http://www.unodc.org/documents/publications/Afghanistan_Opium_Survey_2008.pdf

⁽²⁾ Fișa tehnică OEDT: „Monitoring the supply of heroin to Europe”, disponibilă la:

<http://www.emcdda.europa.eu/publications/technical-datasheets>

⁽³⁾ Profilul drogului fentanil alcătuit de OEDT, disponibil la: <http://www.emcdda.europa.eu/publications/drug-profiles>

Pentru bibliografie suplimentară, a se vedea: Ojanperä, I., Gergov, M., Liiv, M., Riikoja, A. și Vuori, E. (2008), ‘An epidemic of fatal 3-methylfentanyl poisoning in Estonia’, *International Journal of Legal Medicine* (în curs de publicare).

(⁴) Există un risc deosebit de deces legat de consumului de droguri în rândul deținuților recent eliberați, în special din cauza tulburărilor cauzate de consumul de droguri și a supradozei. Un studiu recent (UK) a arătat că cel mai mare risc îl prezintă prima săptămână după eliberare, când riscul unui deces legat de consumul de droguri au fost de 8 ori mai mare pentru bărbați și de 10 ori mai mare pentru femei, decât la un an după eliberare (a se vedea caseta privind acest subiect în capitolul 7, *Raportul anual*).

Pentru mai multe informații despre subiectele cuprinse în acest comunicat, a se vedea capitolele 6 și 7 din *Raportul anual*.

Datele prezentate în *Raportul anual 2008* se referă la anul 2006 sau la ultimul an în care au fost disponibile.

Figurile și tabelele citate în acest comunicat de presă se pot regăsi în *Buletinul statistic 2008*

<http://www.emcdda.europa.eu/stats08>

Informații despre produsele, comunicatele de presă, serviciile și manifestările privind toate *Rapoartele anuale*, precum și linkuri la acestea sunt disponibile la: <http://www.emcdda.europa.eu/events/2008/annual-report>

* Țările sunt prezentate în ordinea protocolară a statelor membre ale UE.